

3_ Εκμάθηση της κινητικής Λειτουργίας (6^ο κεφ)

Σημαντικές παρατηρήσεις κατά την εκμάθηση της κινητικής λειτουργίας

Η ενεργοποίηση των μυών κ των κινητικών προτύπων μπορεί να οδηγήσει στη βελτίωση αλλά η επίδοση αυτή ΔΕΝ διατηρείται απαραίτητως!

Το παιδί δεν κινείται μόνο βάσει της νευροφυσιολογίας. Αλλά η ικανότητα μάθησης εξαρτάται από διαδικασίες Μάθησης

Η εκμάθηση εξαρτάται από την έναρξη της ενεργητικής κίνησης από το παιδί

Η ενδυνάμωση των μυών και η ελάττωση της ανελαστικότητας των μυών των μαλακών μορίων και των αρθρώσεων βελτιώνουν τον κινητικό μηχανισμό αλλά όχι απαραίτητα τις ΔΚΖ

Αν το παιδί εκτελεί μια κίνηση με επιτυχία στο εργαστήριο αυτό δε σημαίνει πως θα την εκτελέσει και στο σπίτι και θα την ενσωματώσει στην ΚΖ

Όταν αυτά που μαθαίνει το παιδί (ως κινητικό σχεδιασμό) μπορούν να ενσωματωθούν στην καθημερινότητα του, τότε προάγεται η κινητική μάθηση

Οι ειδικές κλινικές θεραπευτικές συνεδρίες είναι σημαντικές αλλά εντείνεται η σημαντικότητα τους όταν συνδέονται με καθημερινή ζωή

Σε ποιους θεραπευτικούς στόχους βρίσκουν εφαρμογή οι αρχές Εκμάθησης?

Το παιδί με ε.π.
μαθαίνει κινητικές
λειτουργίες όπως:

ΚΑΘΙΣΜΑ

ΟΡΘΟΣΤΑΤΙΣΗ

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΑΣΕΩΝ

ΧΡΗΣΗ Α.Α.

ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΕΙΣ

....μαθαίνει
πως να ....

**ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΕΙ
ΣΥΣΚΕΥΕΣ →**

**ΒΟΗΘΗΜΑΤΑ
ΒΑΔΙΣΗΣ**

**ΑΝΑΠΗΡΙΚΑ
ΑΜΑΞΙΔΙΑ**

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

....μαθαίνει
πως....

**ΝΑ ΕΜΠΛΕΚΕΤΑΙ
ΣΕ ΣΚΟΠΙΜΑ ΕΡΓΑ
ΚΑΙ ΣΕ ΔΚΖ**

ΠΑΙΧΝΙΔΙ

**ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ
ΜΕ ΑΛΛΟΥΣ**

**ΑΥΤΟΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣ
Η**

ΜΕΘΟΔΟΙ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ

ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ

Είναι ένας όρος που χρησιμοποιείται από θεραπευτές για να περιγράψει οποιαδήποτε ενέργεια του παιδιού μπορεί να παρατηρηθεί.

Οι συμπεριφορές που μας ενδιαφέρουν= κινητικές ενέργειες → ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ ΠΡΟΣ ΘΕΡΑΠΕΙΑ Ή ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Π.χ. να καθίσει πάνω σε ένα δοχείο για ένα λεπτό.

=ΘΕΣΠΙΣΗ ΣΤΟΧΟΥ

Τι χρησιμοποιούμε πολύ? → ΑΝΑΤΡΟΦΟΔΟΤΗΣΗ

ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΑ & ΕΚΜΑΘΗΣΗ

Συναίσθημα παιδιών όταν έρχονται σε επαφή με 'νέες δραστηριότητες → φόβος, άγχος, δυσφορία

Αν δεν παρακινείται το παιδί για τη δραστηριότητα δεν έχει και λόγο να την κάνει (ειδικά αν δεν την καταφέρνει καλά)

Το αρνητικό συναίσθημα μπορεί να εκδηλωθεί με : κλάμα ουρλιαχτό, θυμό ή απόσυρση

Τι να λάβουμε υπόψη όταν δουλεύουμε με ένα παιδί με αυτές τις παρορμήσεις?

- Τις δικές μας προστατευτικές παρορμήσεις
- Η δική μας εξέταση για αποτυχία
- Τη γλώσσα του σώματος και τις λέξεις που χρησιμοποιούμε

Χειρισμοί μας

Ορθή αξιολόγηση: τι μπορεί και τι δεν μπορεί το παιδί να κάνει (οικείες δραστηριότητες, παρεμφερείς με όσα ξέρει, ...)

Όταν εκπαιδεύεται μια νέα λειτουργία, σταδιακά παρέχεται λιγότερη επίβλεψη ...

Η δραστηριότητα αποδομείται σε μικρότερα συνθετικά στοιχεία

Οι Ε/Θ πρέπει να λαμβάνουν τα λάθη ως εργαλεία μάθησης → όχι απογοήτευση, όχι άρνηση

Δεν μεταφέρουμε την αίσθηση ανεπάρκειας από την πλευρά του παιδιού γιατί το παιδί αποθαρρύνεται

Θετικός σχολιασμός
Χαμόγελο
Παρότρυνση ,
έγκριση,

Προσαρμογή της κάθε δραστηριότητας στο παιδί → σε κάθε παιδί προσφέρουμε δραστηριότητες που ΜΟΛΙΣ μπορεί να καταφέρει

Οι δραστηριότητες που δίνουμε πρέπει να είναι ενδιαφέρουσες για να κρατούν το παιδί

Σχέση : Προσοχής & Μάθησης του παιδιού

- Τα παιδιά με ε.π. Μπορεί να έχουν περιορισμένη συγκέντρωση και μικρής διάρκειας
- Η λήψη φαρμάκων , η κούραση επιδρούν αρνητικά
- Οι γονείς πρέπει να αντιλαμβάνονται πως το παιδί πρέπει να συμμετέχει μέσω της αντίληψης κ της προσοχής του στο πρόγραμμα – δεν είναι η ε/θ ή η φ/θ σαν το χάπι του γιατρού....

...πως να ενισχύσουμε τη συγκέντρωση των παιδιών ?

Χρήση σωστά επιλεγμένης δραστηριότητας

Μικρά βήματα σε κάθε στάδιο, τροποποίηση δραστηριότητας →
ώστε να είναι εφικτή

Τα ελλείμματα = δεδομένα. Συνεκτιμώνται και οι επιδράσεις άλλων
ανικανοτήτων

Εναλλαγή δύσκολων και εύκολων δραστηριοτήτων και περίοδοι ανάπαυσης

Λίγες θεραπευτικές δραστηριότητες
→ προτεραιότητες

Επιλογή ή μετατροπή δραστηριοτήτων σε
ευχάριστα γεγονότα.

Επιλογή σωστής χρονικής στιγμής

Η διάρκεια της θεραπευτικής συνεδρίας' → ανάλογη του χρόνου συγκέντρωσης του παιδιού

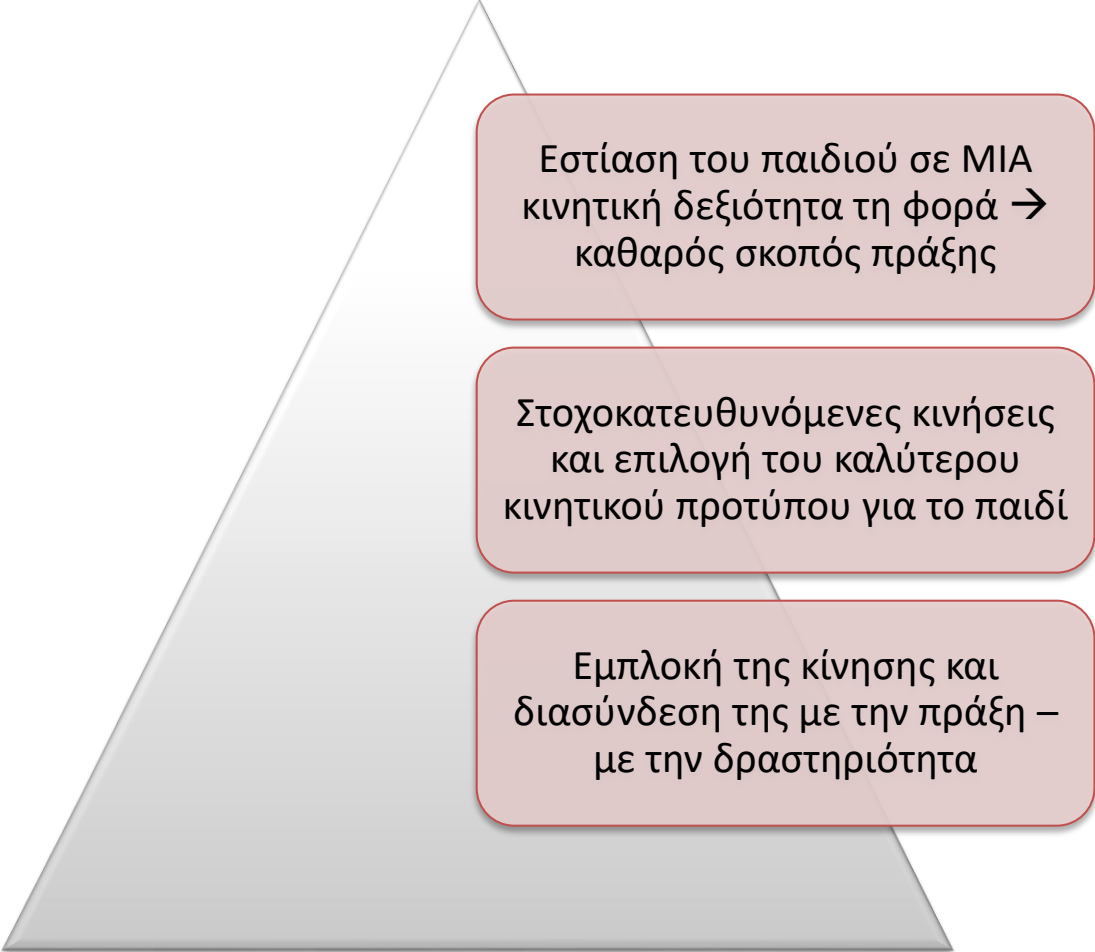
Διαμόρφωση κατάλληλου θεραπευτικού
περιβάλλοντος (φασαρία, πολλά
άτομα? → διάσπαση..)

Το παιδί πρέπει να κοιτά το αντικείμενο που
χρησιμοποιεί όχι εμάς

Η προσοχή αξιολογείται βάση του ηλικιακού
επιπέδου του παιδιού

Εκμάθηση μιας κινητικής λειτουργίας. Πως να το επιτύχουμε?

Εστίαση του παιδιού σε ΜΙΑ
κινητική δεξιότητα τη φορά →
καθαρός σκοπός πράξης

Στοχοκατευθυνόμενες κινήσεις
και επιλογή του καλύτερου
κινητικού προτύπου για το παιδί

Εμπλοκή της κίνησης και
διασύνδεση της με την πράξη –
με την δραστηριότητα

Πως θέτουμε τους προσωπικούς στόχους και καταστρώνουμε μια στρατηγική για το παιδί;

Επεξήγηση στόχου στο παιδί	Του δείχνουμε πως και τι πρέπει να κάνει	Διατήρηση προσοχής του παιδιού σε ένα στόχο
Διερεύνηση τι αρέσει στο παιδί να κάνει ώστε να μη χρειαστεί να του εξηγήσουμε το στόχο	Έτσι αντιλαμβάνεται το στόχο από μόνο του το παιδί	Έχει κίνητρο

Αν το παιδί εκτελεί με μια δική του στρατηγική μια ενέργεια...

Ο θεραπευτής μπορεί να δείξει, να τροποποιήσει τη δραστηριότητα → και να Βοηθήσει το παιδί...	Αν είναι κατώτερου αναπτυξιακού επιπέδου	Αν χρησιμοποιεί συμπτώματα της ε.π.
	Αν αυξάνει την παραμόρφωση	Αν επιδεικνύει αχρησία κάποιου μέρους του σώματος

**Ο
θεραπευτής...**

**Δείχνει στο παιδί πως να
αναπτύξει /τροποποιήσει
δραστηριότητα**

Βοηθάει το παιδί

**Ανασχεδιάζει
την κινητική
δραστηριότητα**

**Αντισταθ
μίζει
κινήσεις**

**Εξουδετε
ρώνει
ανεπιθύμ
ητα
πρότυπα**

**Χρήση
ναρθηκών**

Πως γίνονται οι υποδείξεις για εκμάθηση προς το παιδί?

Πως?

- Θετική γλώσσα
- Ανατροφοδότηση
- Σαφήνεια
- Εισροή αισθητηριακών ερεθισμάτων

Πότε?

- Όταν απαιτείται μόνο
- Αρχική μέση και τελική θέση

Γιατί?

- Πληροφόρηση για λάθη
- Πληροφόρηση για επιτυχία

Ανατροφοδότηση πότε?

Πότε?

Με μέτρο
Όχι διαρκώς

Γιατί?

Η υπέρμετρη
ανατροφοδό
τηση →
εξάρτηση

Πως αλλιώς ξεκινώ?

Πρόδρομη
τροφοδότση
η

Παραδείγματα προσεγγίσεων που μπορούν να προσαρμοστούν σε διαφορετικά άτομα

Προετοιμάζουμε το σκηνικό με τέτοιο τρόπο ώστε το παιδί να μπορεί ενεργητικά να επιτύχει αυτό που κάνει μόνο του

Εφαρμόζουμε την κατάλληλη στήριξη ή αντίσταση με τα χέρια στις κινήσεις του παιδιού

Ηχητική, οπτική, ανατροφοδότηση και επιβράβευση

Τα χέρια μας ως θεραπευτές μπορεί να οδηγήσουν το παιδί στο να ολοκληρώσει τη δραστηριότητα--- αποσύρουμε τα χέρια μας όταν την κάνει μόνο του!

Όταν κάνουμε πολλούς νευρομυϊκούς χειρισμούς το παιδί βομβαρδίζεται με πολλά αισθητικά ερεθίσματα.....δεν είναι σαφές αν αυτά μπορεί να τα επεξεργαστεί, να τα κατανοήσει ....

Παρέχουμε την ελάχιστη δυνατή στήριξη (ώμους, ισχία κλπ) ώστε να αναλάβει ενεργητικά το παιδί

Οπτική Ανατροφοδότηση! Το παιδί ενθαρρύνεται στο να βλέπει το σώμα του και πως κάνει κάθε κίνηση. Οι καθρέπτες βοηθούν αν και παρουσιάζουν αναστροφή ειδώλου...

Προφορική καθοδήγηση

- Μόνο όταν το παιδί καταλαβαίνει το λόγο

Το παιδί πληροφορείται τι πρόκειται να συμβεί και τι πρέπει να κάνει «εσύ πρέπει να ...»

Περιγράφουμε ακριβώς το πως θα γίνει η πράξη: για να σηκωθεί από την καρέκλα: « Κράτησε τα πόδια σου επίπεδα κινήσου προς τα εμπρός πάνω στα πόδια σου, σκύψε, και στάσου όρθιος...»

Τι είναι η Λειτουργική Λέξη?

- Στα μικρά παιδιά το να δίνουμε πολλές προφορικές λεπτομέρειες δεν ωφελεί. Απλοποιούμε. Χρησιμοποιούμε λέξεις όπως: «σπρώξε» «πάμε» «σήκω»
- Μερικές φορές όταν ένα παιδί έχει προσηλωθεί στο στόχο του και εργάζεται ενεργητικά, καλύτερα ο θεραπευτής να μην μιλάει ...

Λεκτικά κίνητρα

- Χρησιμοποιούμε θετικά σχόλια !
- ΠΡΟΣΟΧΗ! → Αποφεύγουμε να μετατρέψουμε το παιδί σε παθητικό και εξαρτημένο δέκτη της καθοδήγησης μας σωματικής ή λεκτικής
- Προτιμούμε να αφήσουμε μόνο του το παιδί όσο πιο σύντομα γίνεται

Σύστημα ανταμοιβών

Εσωτερικά κίνητρα

- Το παιδί θέλει από μόνο του να συμμετέχει και νιώθει ικανοποίηση όταν τα καταφέρνει

Εξωτερικά κίνητρα

- Μη υλικά → ήχοι, φώτα, αγκαλιά, χαμόγελο, ενθουσιασμός, διαγράμματα με επιβραβεύσεις
- Υλικά → κεράσματα, γλυκά, αυτοκόλλητα, σφραγίδες,

Ποια είναι τα στάδια της Εκμάθησης

1. Εξάσκηση πρώτα στασικού ελέγχου, στασικής ευθυγράμμισης, κινήσεων

Αρχίζει να αναπτύσσεται κάποια δεξιότητα

2. Με τις συστάσεις του θεραπευτή το παιδί δοκιμάζει ποικίλα κινητικά πρότυπα. Ο θεραπευτής δεν παρεμβαίνει παρά μόνο αν τα κινητικά πρότυπα του παιδιού αποδειχθούν ανεπιτυχή.

Τα πρότυπα του παιδιού μπορεί να είναι πρωτότυπα αλλά να μην παραμορφώνουν, να μην αυξάνουν τα συμπτώματα της κινητικής δυσλειτουργίας....

3. Όταν οι πρώτες δεξιότητες αποκτηθούν → εντάσσονται μέσα σε ΔΚΖ

Μετουσίωση κίνησης σε Λειτουργικότητα

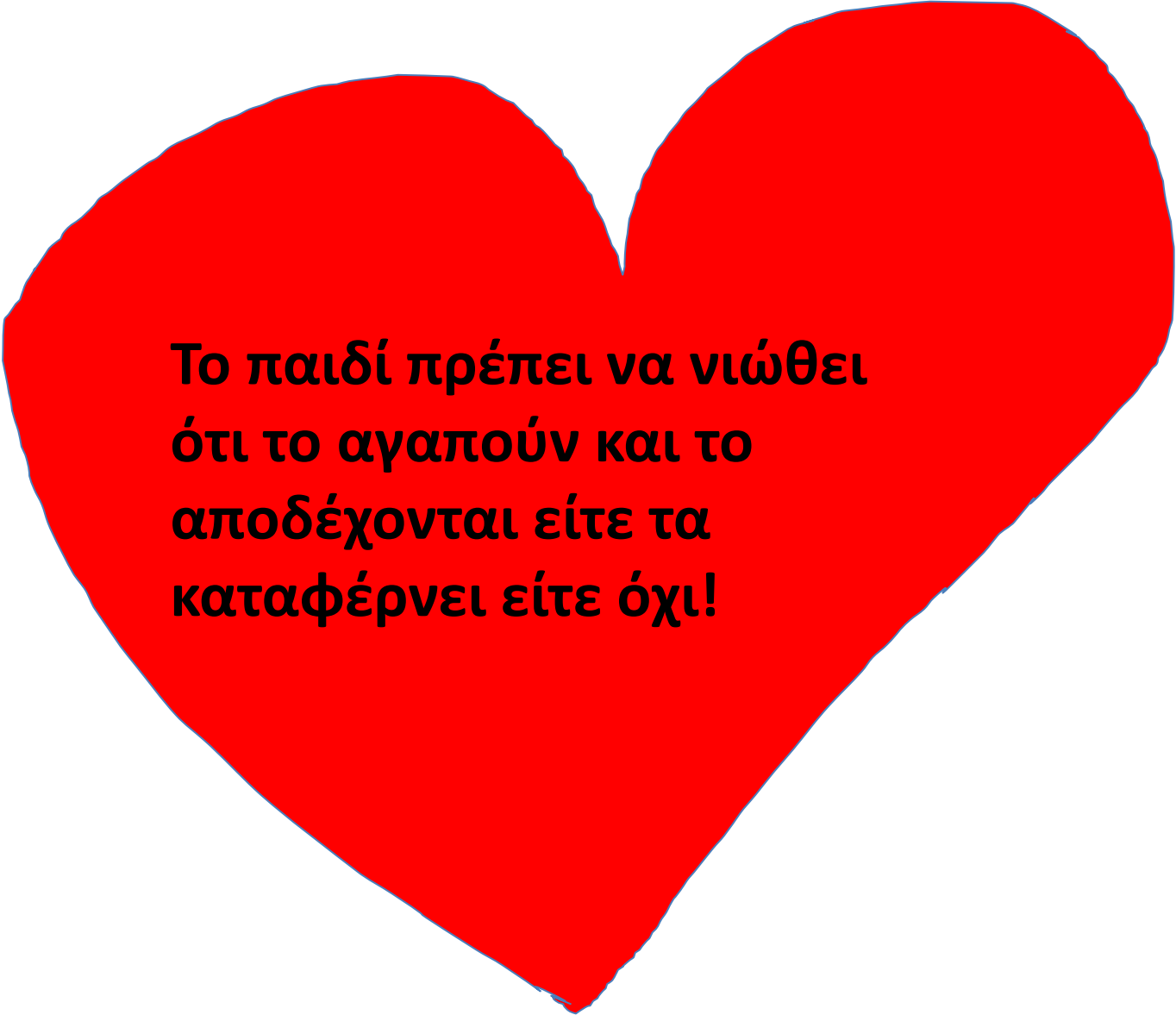
4. Μια δραστηριότητα εκτελείται καλύτερα στο φυσικό περιβάλλον

Μεταφορά στο σπίτι, προσομοίωση του χώρου σε χώρο οικείο στο παιδί

5. Γενίκευση και χρήση των κινήσεων και των έργων.

Όταν είναι απαραίτητο επανάληψη τόσο των κινήσεων όσο των ολοκληρωμένων ΔΖ

**Το παιδί πρέπει να νιώθει
ότι το αγαπούν και το
αποδέχονται είτε τα
καταφέρνει είτε όχι!**

